

Jeg skal ikke sige meget om selve processen, for det er der flere ordførere, der har gjort. Men for mig har det hele tiden været vigtigt, i hvert fald som udgangspunkt, at have et ikke særlig stort ambitionsniveau. Det er der selvfølgelig nogle, der kan skose mig for, og bl.a. hr. Villy Søvndal har trukket frem, at det er ærgerligt, oplægget ikke er mere ambitiøst. Men jeg mener, at i virkeligheden ligger det ambitiøse tit i de målsætninger, man stiller op, altså at man har nogle målsætninger for det samlede socialpolitiske arbejde og gradvis tager nogle skridt, der fører hen imod de mål.

Jeg er sikker på, at hvis vi havde forsøgt at gennemføre alle de ændringer af de sociale love, der er gennemført i de senere år, på én gang, kunne det hele være kuldsejlet, og vi var slet ikke kommet det stykke i retning af målet, vi er kommet nu med de forskellige ændringer: bedre regler for hjemløse og unge, ældreråd, klageråd og mange andre ændringer. Vi har trods alt bevæget os et langt stykke, og det er som et led i den proces, de fire lovforslag, vi i dag behandler, skal ses.

Efterhånden er det blevet til, at flere og flere begynder at kalde det en socialreform, og flere har sagt, at det er jo egentlig ganske store ændringer. Men jeg foretrækker altså, at der ud af det konkrete arbejde skal komme den vurdering, at man siger: Det her er faktisk noget, der flytter noget og betyder noget – frem for at begynde med nogle proklamationer, der kan vise sig at være tomme.

De overordnede holdninger, der lå bag det oprindelige initiativ til en revision af bistandsloven for et par år siden, hang først og fremmest sammen med et ønske om forenkling. Som det også er blevet sagt, er den bistandslov, vi har i dag, blevet noget af et kludetæppe på grund af de mange ændringer, der er lavet gennem årene.

Der var også et ønske om at skille forsørgelsesydelsen ud fra de sociale serviceydelser, og det var egentlig for at indrette os efter den ændring af samfundet, hr. Villy Søvndal påpegede, nemlig at vi har levet med en ret stor arbejdsløshed gennem en del år. Dette faktum har også sat sit præg på dem, der i dag modtager kontanthjælp; i dag er der en stor del af de mennesker, der kun har ét problem, nemlig ledighed, og i virkeligheden gør vi dem en bjørnetjeneste, hvis vi behandler dem som sociale klienter og på den måde trækker dem længere ind i det sociale hjælpesystem.

På den baggrund kan man sige, at der er brug for at skille kontanthjælpen ud og kæde den sammen med lov om kommunal aktivering i én fælles lov om de ydelser, man får, og det, man skal yde til gengæld. Her vil jeg godt lige sige, at når vi snakker om de rettigheder og pligter, kontanthjælpsmodtagere har, må vi ikke glemme, at det, at man får en bestemt kontanthjælp, er en rettighed. Man har ret til et givet beløb i den og den situation, og det er faktisk en meget vigtig ret, som måske er karakteristisk for det fastforankrede velfærdssamfund, vi har: Vi tager det for noget så givet, at vi ikke engang tæller det med blandt rettighederne, men der er bestemt mange andre lande, hvor man ville gøre det i.

Et tredje argument for en revision var, at der efter min mening var behov for at få nyskrevet loven med udgangspunkt i de holdninger, der har ligget til grund for mange af de andre ændringer, vi har gennemført. Flere har bl.a. talt om, at der skal lægges større vægt på at hjælpe de virkelig svage grupper. Nu er det jo sådan, at vi har ændret bistandsloven en hel del gange de senere år, bl.a. reglerne om anbringelse af børn, reglerne for hjemløse, ældre sindslidende og reglerne om tilbud til sindslidende. De dele af bistandsloven skal vi selvfølgelig ikke lave om én gang til; i dag handler arbejdet tværtimod om at få den lov til at virke og få kommunerne til at føre det, der står i loven, ud i livet. Det er tiltrængt at få de holdninger, der har ligget til grund for det socialpolitiske arbejde, til i højere grad at præge hele lovgivningen.

En af de ting, der især er blevet lagt vægt på – i hvert fald i lov om aktiv socialpolitik og lov om retssikkerhed og administration – er den tidlige indsats, altså at man sætter ind på et tidligt tidspunkt for at forebygge, at folk havner i passiv forsørgelse. I den sammenhæng er det en vigtig grundholdning, at vi skal bevæge os væk fra en passiv pengehjælp til en mere aktiv hjælp ud fra den betragtning, at vi i dag kan se, at hvis vi skal hjælpe folk ud af passiv forsørgelse, er det andet end penge, der skal til. Det er en anden form for indsats, ikke bare aktivering, men i høj grad også behandling og revalidering.

Fru Sonja Albrink spørger: Hvad er der egentlig konkret ændret i administrationsloven? Det er faktisk en meget vigtig ændring, at der her er lagt op til en tidlig, helhedsorienteret indsats, og at kommunerne nu får pligt til at tage fat om de borgere, der er på offentlig forsørgelse efter en af de sociale love, og undersøge, hvad